

Analiza PeliPartners: Noi reguli europene privind contractele de credit de consum

Regulile privind contractele de credit de consum au fost revizuite la finalul anului 2023, când au fost introduse noi responsabilități creditorilor, cu scopul de a proteja drepturile consumatorilor, arata o analiza a casei de avocatura PeliPartners.

„La data de 30 octombrie 2023, a fost publicata în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Directiva 2023/2225 privind contractele de credit de consum și de abrogare a Directivei 2008/48/CE.

Scopul noii directive este sa adreseze evoluțiile tehnologice și de piața aparute de la adoptarea Directivei 2008/28/CE și, totodata, de a asigura un nivel ridicat și echivalent de protecție a intereselor tuturor consumatorilor din Uniune”, a explicat Catalina Burca-Andonie, Associate PeliPartners.

În acest context, Directiva 2023/2225 vine cu o serie de modificari și noutăți.

Domeniu extins de aplicare a Directivei 2023/2225

Ca urmare a adoptării Directivei 2023/2225, protecția privind drepturile consumatorilor se va aplica și următoarelor categorii de contracte de credit de consum, anterior neacoperite de legislația incidentă:

- § contractele de credit cu valoare mai mica de 200 EUR;
- § contractele de închiriere sau leasing cu opțiune de cumparare;
- § contractele de credit sub forma unei facilități de tip „*descoperit de cont*” în baza carora creditul trebuie rambursat în termen de o luna;
- § contractele de credit fara dobânda sau orice alt cost;
- § contractele de credit în baza carora creditul trebuie sa fie rambursat în termen de trei luni și pentru care sunt de platit doar costuri ne semnificative;

„În ceea ce privește contractele de credit de mai sus, Directiva 2023/2225 prevede ca statele membre pot limita sau exclude obligațiile impuse creditorilor/ intermediarilor de credit referitoare la publicitate sau furnizarea informațiilor precontractuale și contractuale”, **a explicat Catalina Burca-Andonie.**

§ contractele de tipul „cumpara acum, platește mai târziu” („buy now, pay later”);

§ contractele de credit cu o valoare totală mai mare de 100.000 EUR, care nu sunt garantate nici prin ipoteca, nici printr-o altă garanție comparabilă utilizată în mod curent într-un stat membru având ca obiect bunuri imobile sau printr-un drept asupra bunurilor imobile, în cazul în care respectivele contracte de credit sunt încheiate în scopul renovării de bunuri imobile rezidențiale.

Extinderea domeniului de aplicare a regulilor europene privind contractele de credit de consum presupune extinderea responsabilităților creditorilor/intermediarilor de credit, care vor trebui să respecte nivelul de protecție a consumatorilor și față de noile tipuri de contracte de credit acoperite de Directiva 2023/2225.

Responsabilități sporite pentru creditori

Analiza PeliPartners arată că Directiva 2023/2225 circumstanțiază o serie de responsabilități pentru creditori/ intermediari de credit, dintre care cele mai importante sunt:

Furnizarea informațiilor precontractuale

Conform Directivei 2023/2225, creditorul/ intermediarul de credit are obligația să furnizeze consumatorului elemente esențiale cu privire la credit, cum ar fi valoarea totală a creditului, durata contractului de credit, rata dobânzii aferente creditului sau dobânda anuală efectivă, cu o perioadă rezonabilă de timp înainte ca un consumator să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau al unei oferte de credit.

Aceste informații trebuie transmise într-un mod vizibil pe o singură pagină în prima parte a formularului “*Informații standard la nivel european privind creditul de consum*”, prevăzut în anexa 1 la Directiva 2023/2225.

„În cazul în care informațiile precontractuale vor fi transmise cu mai puțin de o zi înainte ca un consumator să își asume obligații în temeiul unui contract de credit sau al unei oferte de credit, creditorul/ intermediarul de credit vor avea obligația să îi transmită consumatorului o atenționare cu privire la posibilitatea acestuia de a se retrage din contractul de credit și procedura care trebuie urmată în acest sens. Atenționarea trebuie transmisă într-un termen cuprins între una și șapte zile de la încheierea contractului sau transmiterea ofertei de credit”, **a explicat Catalina Burca-Andonie.**

Dreptul de retragere

Consumatorul continuă să beneficieze de cele 14 zile calendaristice în interiorul cărora se poate retrage din contractul de credit fără a prezenta niciun motiv.

Suplimentar, în vederea sporirii securității juridice, creditorul va trebui să acorde consumatorului un termen de retragere de 12 luni și 14 zile de la încheierea contractului dacă nu a adus la cunoștința acestuia clauzele și condițiile contractuale.

Avertismentul „Atenție! Bani împrumutați costa bani”

Directiva 2023/2225 introduce obligația ca publicitatea privind contractele de credit să includă un avertisment clar și vizibil pentru a reduce cazurile de vânzare necorespunzătoare a creditelor unor consumatori care nu sunt în măsură să și le permită.

În acest sens, publicitatea privind creditele de consum va trebui să utilizeze sintagma „Atenție! Bani împrumutați costa bani”.

Practici de legare și de grupare

Directiva 2023/2225 permite practicile de grupare, dar interzice practicile de legare.

Practicile de legare reprezintă oferirea sau vânzarea unui contract de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, în cazul în care contractul de credit nu este pus separat la dispoziția consumatorului. Practicile de grupare reprezintă oferirea sau vânzarea unui contract de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit fiind, de asemenea, pus la dispoziția consumatorului în mod separat, dar nu neapărat conform aceluiași clauze sau condiții ca atunci când este oferit grupat cu produsele sau serviciile menționate.

Conform Directivei 2023/2225, statele membre pot permite creditorilor să oblige consumatorul să deschidă sau să mențină un cont de plăți sau de economii în cazul în care acesta are ca unic scop:

- § acumularea de capital pentru rambursarea creditului;
- § administrarea creditului;
- § punerea în comun a resurselor pentru obținerea creditului;
- § oferirea unei garanții suplimentare pentru creditor în cazul nerespectării obligațiilor de plată.

În același timp, statele membre vor putea permite creditorilor să oblige consumatorul să dețină o poliță de asigurare relevantă în legătură cu contractul de credit, ținând seama de considerentele de proporționalitate. În astfel de cazuri, statele membre trebuie să se asigure că creditorul are obligația să accepte polița de asigurare de la un furnizor diferit de furnizorul sau preferat, în cazul în care o astfel de poliță de asigurare are un nivel de garanție echivalent cu cel propus de creditor, fără să modifice condițiile creditului oferit consumatorului.

Transpunere

Statele membre au termen până la 20 noiembrie 2025 să adopte și să publice actele cu putere de lege și actele administrative pentru a se

conforma Directivei 2023/2225.

Statele membre trebuie sa aplice dispozițiile Directivei 2023/2225 începând cu 20 noiembrie 2026.